

N. Sage: Med de to ærede foregaaende Talere er jeg enig i, at det vistnok er det ærede Things Willie, at vi ikke gaae dybt ind paa Sagen ved denne første Behandling. Vi have nu i henved Fjerdedelen af et Aarhundrede talt om Jernbaner, uden just at arbeide meget, og vi have ligeledes i de sidste 6—7 Aar talt en heel Deel derom her i Thinget. Vi vare allerede for lidt over 3 Aar siden ved en da foreliggende Lovs første Behandling enige om at lade den gaae igjennem med saa faa Bemærkninger som muligt, og det vil være i mange ærede Medlemmers Erindring, at Jernbanesagen den Dag ikke medtog mere end omtrent den halve Mødetid, idet der var en anden, ikke uvigtig Sag paa Dagsordenen, som kom for den samme Dag. Naar vi nu ere enige om, at dette Lovudkast skal undergives en nærmere Undersøgelse, mener jeg altsaa, at vi ikke nu behøve at sige Meget derom, og jeg vil derfor blot tillade mig, at henlede Opmærksomheden paa, hvorledes Spørgsmaalet staaer for mig. Det vil ligeledes være i de ærede Medlemmers Erindring, at den Indenrigsminister, der forelagde Loven af 4. Marts 1857, udtrykkelig erklærede, at han var en Ven af Kængdebanen og af et større Jernbanesystem i det Hele, men at han afventede gunstigere Conjuncturer for at faae et saadant større Foretagende udført; han erklærede, at det store Jernbaneanlæg hele Sylland igjennem i det daværende Dieblit var finantstiel uoverkommeligt, og at han derfor indskrænkede sig til det mindre Foretagende, hvorom der nu er affluttet en Contract, som er os forelagt. Den nuværende Regjering maa jo være kommen til den Overbeviisning, at Conjuncturerne ere blevene saa gunstige, at der nu kan være Tale om det større Systems Gjennemførelse, og den maa tillige være kommen til den Overbeviisning, at Gjennemførelsen ikke vil være forbunden med saa store Offre fra Finantsernes Side, at den bliver en finantstiel Uoverkommelighed; jeg formoder, at Lovudkastet er fremkommet paa Grund af saadanne Anstuelser. Naar man nu siger, at det er vanskeligt og ikke rigtigt at rokke ved en Lov, der saa nylig er vedtaget, og hvorefter en Handel er affluttet, saa mener jeg dog ikke, at dette bør have saa

stor Vægt, at det skal affrække os fra at undersøge dette Lovudkast og see, om vi ifølge det kunne komme til at gjøre en bedre Handel end den affluttede. Det er jo da ikke første Gang, at en temmelig ung Lov af en temmelig gennemgribende Betydning er bleven forandret her i Landet; vi have jo adskillige Exempler herpaa, som jeg ikke behøver nærmere at nævne. Naar nu dertil kommer, at begge Parter, som have sluttet denne Handel, blive enige om, at det kan være i Begges Interesser at gjøre en Forandring deri, saa seer jeg virkelig ikke, at man af den anførte Grund skal lade sig affrække fra at see at blive enig om en saadan.

Naar Regjeringen har gjort en Handel med en Mand om for 8 Millioner at faae 21½ Mill Jernbane mod garanterede Papirer, og den nu finder, at den ved at paatage sig en anden Forpligtelse kan faae den for 7 Millioner eller maaskee for Mindre, saa er der jo Grund for Regjeringen til at see at komme tilrette paa en anden finantstiel Basis. Naar paa den anden Side Entreprenøren, der skal have de 8 Millioner, finder, at han maaskee ikke paa Markedet faaer mere end 6 Millioner for Actierne, saa er der ogsaa Grund for ham til at see at komme til en anden Handel, og naar der, som i Concessionens § 3, er opstillet en Betingelse, hvorefter den hele Capital om 25 Aar maaskee slipper Entreprenøren ud af Hænderne, saa er dette alene Grund nok for ham til at faae en Forandring; thi det er jo en saa forunderlig Bestemmelse, at den vil affrække Folk fra at kjøbe de Actier, han faaer i Betaling for den Bane, han skal levere. Naar man endelig tænker paa dette bestemte Jernbanesystem og navnlig paa den Mand, der har affluttet Contracten om Jernbanen, saa maa man ikke glemme, at han allerede ved sit Jernbaneanlæg i Landsdelen Slesvig er stærkt interesseret i og har al mulig Opfordring til at anstrenge sig for at faae bygget videre, saaledes at han kan faae nogen Tønde for en Bane, der til Dato lever af en meget tarvelig Koft, og der er derfor al Sandsynlighed for, at en saadan Mand vil kunne paatage sig Arbeidet for en billigere Pris end den, hvorfor de fleste